

Kunnan takaus Vetelin Energia Oy:n lainalle

KHALL 16.06.2025 § 115
170/02.05.06/2025

Valmistelija

Talousjohtaja

Vetelin Energia Oy:n hallitus on päättänyt kokouksessaan 28.5.2025 sähkökattilainvestoinnin toteuttamisesta. Hankintapäätöksen ja rahoituspäätöksen yhtiö tekee seuraavissa kokouksissaan.

Sähkökattilalla tuotetaan lämpöä kuumentamalla kattilassa olevaa vettä. Vettä lämmitetään olosuhteiden ollessa otolliset sähköiselle lämmittämiseksi, esimerkiksi edullisen sähkönhinnan aikaan. Sähkökattilasta lämpö siirretään talteen lämpöakkuun ja kuljetaan sieltä kaukolämpöverkkoa pitkin lämmittämään veteliläisiä kiinteistöjä. Sähkökattilat ovat yleistyneet kuntien energialaitoksissa viime aikoina nopeasti ja niiden takaisinmaksuaika on tällä hetkellä lyhyt.

Vetelin Energia Oy:n hallitus pyytää sähkökattilainvestointiaan varten kunnalta takausta seuraavaan lainaan:

Luotonantaja: OP Jokilaaksot

Luotonottaja: Vetelin Energia Oy

Luoton kohde: Sähkökattilainvestointi

Luoton määrä: 1 500 000 euroa

Luottoaika: 5 vuotta

Korko: Euribor 6kk + marginaali 0,25% = 2,36 (22.05.2025)

Lyhennystapa: tasalyhenteinen 250 000 euroa + korko/ vuosi, viimeinen erä 300 000 euroa

Luotonhoitokulut: 2,5 € / maksuerä

Lyhennysvapaa: 1 vuosi, laina-ajan alussa

Luoton nostokulut: 2 500€

Marginaalin tarkastusväli: 3 vuotta

Kuntalain 15 luvun 129 §:ssä todetaan mm. seuraavaa:

”Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Mitä edellä tässä momentissa säädetään vakuuksista, ei koske osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa eikä osuuskuntalain (421/2013) 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa. (21.5.2021/419)

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, joka liittyy sen liikuntalain (390/2015), kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019), museolain (314/2019), teatteri- ja orkesterilain (730/1992) tai nuorisolain mukaisen tehtävän edistämiseen. Takauksen ja muun vakuuden antamisen edellytyksistä on kuitenkin voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Lisäksi kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain

perusteella hyväksyttyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen. (21.5.2021/419)

Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.”

Valtiontukisääntely

Kaikissa tilanteissa kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset. Erityisen tärkeää on huomata, että valtiontukisäännökset on otettava huomioon myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön tai kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä.

Komissio on pyrkinyt selventämään valtiontukisäännöksiä soveltamista antamalla niistä erilaisia tiedonantoja. Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen 87 ja 88 artiklan (sittemmin SEUT 107 ja 108 artiklan) soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C 155/02).

Tiedonannon 3.2. kohdan mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoituslaitoksen määräästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

EU-tiedonannossa on myös todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Vetelin Energia Oy:n lainatakaus ei vaaranna kunnan kykyä vastata sille säädetyistä tehtävistä. Takauksesta peritään 0,50 prosentin kertaprovisio lainasummasta ja yhtiö antaa takaukseen riittävät vastavakuudet. Vetelin Energia Oy ei ole taloudellisissa vaikeuksissa ja takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä asianmukaisesti mitata. Sähkökattilaa käytetään kaukolämmön tuotannossa ja Vetelin Energia Oy:llä on kaukolämpöverkostossa kunnan keskustan alueella monopoli.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kellokoski-Kari Eija

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se myöntää kunnan omavelkaisen takauksen Vetelin Energia Oy:n yhteensä 1 500 000 euron lainalle. Takauksesta peritään 0,50 prosentin kertaprovisio lainasummasta ja yhtiö antaa takaukseen riittävät vastavakuudet. Kunnanjohtaja ja talousjohtaja valtuutetaan päättämään riittävistä vastavakuuksista ennen takauksen allekirjoitusta.

Päätös

Keskustelun aikana Tarja Tuominen esitti Pirjo Korkesaaren kannattamana, että asia jätetään pöydälle siihen saakka, kunnes kuntastrategia on hyväksytty.

Koska oli tehty esitys asian jättämisestä pöydälle, määräsi puheenjohtaja suoritettavaksi kädennostoäänestyksen, jossa asian käsittelyn jatkamista kannattavat nostivat ensin kätensä ja tämän jälkeen ne, jotka kannattivat asian jättämistä pöydälle. Äänestystapa ja äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkamista kannattivat Sirpa Leppäniemi, Johanna Järvelä ja Petri Saari. Asian jättämistä pöydälle kannattivat Tarja Tuominen ja Pirjo Korkeasaari. Tapio Palohuhta äänesti tyhjää. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi asian käsittelyn jatkuvan.

Keskustelun aikana Pirjo Korkeasaari esitti Tarja Tuomisen kannattamana, että takausta ei myönnetä. Koska oli tehty kunnanjohtajan esityksestä poikkaava kannatettu esitys, määräsi puheenjohtaja suoritettavaksi kädennostoäänestyksen, jossa ensiksi nostivat kätensä ne, jotka kannattivat kunnanjohtajan esitystä ja tämän jälkeen ne, jotka kannattivat Pirjo Korkeasaaren esitystä. Äänestystapa ja äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritetussa äänestyksessä kunnanjohtajan esitystä kannattivat Sirpa Leppäniemi, Johanna Järvelä ja Petri Saari. Pirjo Korkeasaaren esitystä kannattivat Tarja Tuominen ja Pirjo Korkeasaari. Tapio Palohuhta äänesti tyhjää.

Päätökseksi tuli äänestyksen jälkeen kunnanjohtajan esitys.

Pirjo Korkeasaari ja Tarja Tuominen jättivät päätökseen suullisen erivän mielipiteen.
